

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4C/54/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206511
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8513206511.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci žalobcu : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, pr. zast. Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073 v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a** .

Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenu Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 27.9.2012 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie náhrady majetkovej škody vo výš 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 411,21 eur.

Žalobu odôvodnil tým, že je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a ako oprávnený subjekt (veriteľ zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX, dlžník J. H., nar. XX.X.XXXX) navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu povinnosti zaoberať sa touto žiadosťou a rozhodnúť o nej v zákonom stanovenej dobe. Podľa navrhovateľa v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia tejto žiadosti, ak exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 21.2.2011 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej lehote (omeškanie viac ako 223 dní), a to napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Navrhovateľ ďalej v návrhu uvádza, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil tak, že majetková škoda predstavuje

náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia vykonaním exekúcie a rozhodnutím o nej.

Žalobca si zároveň uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je podľa názoru navrhovateľa dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva navrhovateľa. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca zdôraznil, že v prípade včasného rozhodnutia exekučného súdu mohol efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Nezákonným zásahom boli u navrhovateľa, resp. členov riadiacich orgánov spoločnosti navrhovateľa a majiteľov vyvolané pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, tiež bol spôsobený zánik plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, strata zisku z realizovaného obchodu vyvolala hospodársku stratu, nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil navrhovateľ požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca si uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 411,21 eur, t.j. 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Uviedol, že v zmysle zákonného postupu písomne požiadal žalovaného predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., odporca na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č.k. 11C/227/2012-7 zo dňa 08.10.2012 spojil veci vedené pod sp. zn. 11C/227/2012, 11C/232/2012, 11C/234/2012, 11C/235/2012, 11C/236/2012, 11C/237/2012, 11C/238/2012, 11C/239/2012, 11C/241/2012, 11C/242/2012, 11C/243/2012 na spoločné konanie s tým, že budú vedené pod sp. zn. 11C/227/2012.

Uznesením č.k. 8NcC/52/2012 zo dňa 18.10.2012 Krajský súd v Prešove vylúčil sudcov Okresného súdu Vranov nad Topľou z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci a vec prikázal tunajšiemu súdu.

Uznesením č.k. 4C/111/2012-35 zo dňa 29.10.2013 tunajší súd vylúčil z konania sp. zn. 4C/111/2012 veci spojené uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/227/2012 zo dňa 8.10.2012 na samostatné konanie.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, žalovanému doručil návrh na začatie konania, vyzval ho, aby sa k predmetu sporu písomne vyjadril v lehote 15 dní a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, aby vo vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Žalovaný v písomnom vyjadrení s návrhom nesúhlasil. Konštatoval, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmatečné z dôvodu absentujúcich relevantných údajov a k návrhu nepripojil ani jeden relevantný dôkaz, na ktorý poukazoval. Navrhovateľ odkázal najmä na exekučný spis, čím v skutočnosti preniesol dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na navrhovateľovi. Žalovaný navrhol konajúcejmu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc,

že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Z návrhu nie je zrejmé, z akého titulu sa domáha náhrady škody, či z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prietáhov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka uvádzaných prietáhov v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie. Poukázal na to, že dňa 23.04.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že navrhovateľ ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne.

K uplatnenému nároku žalovaný uviedol, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. splnené tri podmienky - existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

K nesprávne úradnému postupu žalovaný uviedol, že prax ukázala už dávnejšie, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Zároveň v tejto súvislosti zdôraznil skutočnosť, že z § 44 ods. 2 EP vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia. 15-dňová lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu. Ak ho súd nepoverí, 15 - dňová lehota neplatí a ani sa logicky nedá predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Podľa odporcu samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Pri existencii prietáhov v konaní žalovaný poukázal na ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., keď pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietáhov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenie sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenie, ktoré malo za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pričom uviedol, že navrhovateľ nepreukázal, že by v danej veci takýmto spôsobom bolo konštatované porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Podľa názoru odporcu skutočnosť, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, je kompetentný preskúmať jedine Ústavný súd SR.

Žalovaný taktiež vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

Ďalej žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal vznik, ani výšku škody, ani nevyhnutnosť pohľadávky, ktorú pôvodne navrhoval vymôcť v exekučnom konaní, a to práve v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu. Žalovaný mal ďalej za to, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom, žalobca mal možnosť získať iný exekučný titul, napríklad podaním návrhu na začatie konania, čo nevykonal a svojou nečinnosťou sám prispel k situácii, ktorú v žalobe namieta. Žalobca tiež nepreukázal, že by mu súd v prípade podania novej žaloby týkajúcej sa nárokov zo zmluvy o úvere priznal tieto nároky

od dlžníkov v sume, v ktorej ich požaduje od žalovaného a že jeho pohľadávka je nevyhnutná v dôsledku pochybenia exekučného súdu. Od povinnosti riadne preukázať vznik a výšku škody navrhovateľa neodbrementeňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení a preukázaní, ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva, či dôverných informácií, teda skutočností, ktorými navrhovateľ exemplárne nesplnenie dôkaznej povinnosti odôvodňuje.

K nemajetkovej ujme uviedol, že žalobca nepreukázal tak vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011 odporca uviedol, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Žalobca nekonkretizoval, v čom spočíval "zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov" navrhovateľa a ako situácia "ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa". Rovnako požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20% z istiny a príslušenstva nie je podložená akýmikoľvek reálnymi skutočnosťami či rozumnou úvahou. Žalovaný taktiež poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na praktiky navrhovateľa, ktoré sú verejnou, špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov i napríklad Európskou komisiou vnímané negatívne, súdy musia obzvlášť opatrne zvažovať rozhodovanie o návrhoch navrhovateľa, keďže v prípade navrhovateľa nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. Výšku nemajetkovej ujmy je potrebné posudzovať podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z. z. po zohľadnení osoby poškodeného, vnímania jeho doterajšieho pôsobenia, minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a následky, ktoré žalobcovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť.

Žalobu navrhol tiež zamietnuť s odôvodnením, že vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom exekučného súdu.

Hoci žalobca zastúpený právnym zástupcom bol poučený o jeho procesných právach a povinnostiach, okrem iného aj podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p., súd ho výzvou zo dňa 23.1.2014, ktorú si prevzal dňa 30.1.2014, opakovane vyzval, aby súdu oznámil spisové značky jednotlivých exekučných konaní, doplnil dátumy doručenia ním uvádzaných podaní na súd a predložil ich fotokópie, predložil súdu fotokópiu rozhodnutia súdu, od ktorého odvodzuje nezákonný úradný postup súdu, uviedol a preukázal, kedy sa dozvedel o vzniku škody, preukázal výšku skutočnej škody a zaujal právne stanovisko k tvrdeniam uvádzaným vo vyjadrení žalovaného. Právny zástupca žalobcu na výzvu súdu nereagoval.

Súd vo veci v zmysle ust. § 115a ods. 2 O.s.p. a §§ 200ea a 156 ods. 3 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania vyhlásil verejne rozsudok vo veci na základe vykonania dokazovania oboznámením sa s písomným vyjadrením žalovanej, pripojeným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou 10Er/345/2010, ostatným spisovým materiálom a zistenia tohto tento skutkového stavu.

Exekučné konanie vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10Er/345/2010 sa začalo dňa 13.7.2010, kedy žalobcu ako oprávnený spísal u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava do zápisnice návrh na vykonanie exekúcie. Žiadosť o udelenie poverenie bola Okresnému súdu Vranov nad Topľou (ďalej exekučný súd) doručená dňa 12.8.2010. Súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora uznesením č. k. 10Er/345/2010 zo dňa 31.1.2011 tak, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Na základe uvedeného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosc možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. (v znení platnom a účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z.z. (v znení platnom a účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2011) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Žalobca sa v predmetnom konaní domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Vranov nad Topľou v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn.10Er/345/2010.

Súd po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k názoru, že návrh nie je dôvodný.

Pokiaľ ide o žalovaným namietané nedostatky návrhu na začatie konania, súd konštatuje, že žaloba na začatie konania má všetky náležitosti v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p., z petitu navrhovaného výroku je súdu zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha, i keď súd prisvedčuje argumentácii odporcu, že navrhovateľ by mal jasným spôsobom identifikovať exekučné konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda, o to zvlášť, že v namietanom exekučnom konaní bol účastníkom konania. Tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisovej značke súdu je zjavne zavádzajúce, keďže mu bolo doručované uznesenie, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora zamietnutá a ktoré obsahovalo tak spisovú značku súdu, ako aj spisovú značku exekútora.

V prvom rade súd preskúmal odôvodnenosť odporcom vznesenej námietky premlčania a dospel k záveru, že právo navrhovateľa domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 10Er/345/2010 bola doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 12.8.2010, teda až po dni 23.04.2009, z ktorého vychádzal odporca ako hraničného dňa, nakoľko tento predstavuje tri roky pred dňom, kedy mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Žalobca v prejednávanej veci poskytol súdu len tvrdenie, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú odporca nereagoval pozitívne. K návrhu však nepredložil ani jeden doklad o tejto skutočnosti. Z vyjadrenia žalovaného vyplýva, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu boli doručené dňa 23.4.2012. Návrh bol doručený súdu dňa 27.09.2012 t.j. predčasne, pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak urobí skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti. Do podania návrhu na začatie konania na súd síce 6 mesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval až po uplynutí 6 mesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti, pričom z vyjadrenia odporcu je zrejmé, že uplatňovanú náhradu škody neuznáva, preto súd vo veci konal a rozhodol.

Podľa právnej úpravy sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalobca nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

V predmetnej veci vidí žalobca nesprávny úradný postup OS Vranov nad Topľou v tom, že rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 223 dní, pretože exekučné konanie sa podľa tvrdenia navrhovateľa začalo dňa 13.7.2010 a exekučným súdom bolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 21.2.2011.

Z exekučného spisu však vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená až dňa 12.8.2010, teda až od tohto dňa plynie súdu lehota na rozhodnutie. Exekučný súd pritom rozhodol dňa 31.1.2011 a nie 21.2.2011.

Pre účely nečinnosti by od tejto doby bolo potrebné ešte odpočítať lehotu 15 dní, ktorú exekučný súd mal na rozhodnutie o žiadosti exekútora, pričom žiadosť o udelenie bola v danom prípade zamietnutá. Pre takýto prípad podľa názoru súdu neplatí uvedená lehota vzhľadom na potrebu skúmania rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom. V danom prípade bol pritom exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, pre ktorý vylúčenie 15 - dňovej lehoty vyplýva priamo z § 44 ods. 2 Exek. poriadku. K názoru navrhovateľa týkajúceho sa predpokladu racionálneho zákonodarcu a s tým spojeným názorom, že rozhodcovský rozsudok nie je exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exek. poriadku súd dáva do pozornosti dôvodovú správu k zákonu č. 102/2011 Z.z., ktorým bolo doplnené ustanovenie § 41 ods.2 písm. d) Exekučného poriadku. Podľa tejto správy samotný zákonodarca považoval za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exek. poriadku aj rozsudky rozhodcovských súdov a uvedené ustanovenie doplnil zákonodarca z dôvodu určitých pochybností vyvstávajúcich v praxi, aby tieto pochybnosti odstránil.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Prieťahy v súdnom a tým i exekučnom konaní nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody postupuje podľa znenia zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012 zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy a pod. (viď znenie § 9 citovaného zákona účinného od 1.1.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prieťahy v konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. I keď predmetom konania o nárokoch navrhovateľa je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutej majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy, súd považuje za správne poukazovať i na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitnosť veci a podobne. V tejto súvislosti súd udáva, že i keď teda súd v exekučnom konaní urobí úkon po zákonom stanovenej lehote, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15-

dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Navyiac zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného ku dňu podania žiadosti o vydanie poverenia vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v prípade ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľ ich v konaní nepreukázal.

Súd mal za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné nahradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný navrhovateľ preukázať. Navrhovateľ v konaní nepredložil, ani neoznačil žiaden dôkaz, preukazujúci vznik majetkovej škody a škodu vyčíslil vo výške istiny s príslušenstvom, ktorá viac podľa neho nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím súdu. Súd má za to, že uznesenie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že exekučný titul vydala neoprávnená osoba/orgán, má za následok, že nie je materiálna právoplatnosť rozhodcovského rozsudku, pričom zároveň zaniká prekážka rozsúdenej veci. Nadobudnutím právoplatnosti napadnutého uznesenia pre oprávneného odpadá prekážka res iudicate na uplatnenie jeho práva na súde. Súd sa preto nestotožnil s tvrdeniami navrhovateľa o tom, že v dôsledku postupu exekučného súdu podľa § 44ods. 2 Exekučného poriadku došlo k vytvoreniu stavu zakladajúceho reálnu nevyožiteľnosť istiny a mal za to, že navrhovateľovi nemohla vzniknúť majetková škoda vo výške náhrady istiny s príslušenstvom, keďže táto mohla byť opätovne priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažovalo navrhovateľa, ktorý však svoje dôkazné bremeno neunesol a nepreukázal ani splnenie druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu v časti vzniku majetkovej ujmy. Znalecký posudok č. 1/2014 predložený navrhovateľom v iných konaniach je v tomto smere bezpredmetný, keďže predmetom jeho skúmania bola majetková škoda uplatňovaná navrhovateľom v iných konaniach ako náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Navyiac v danom prípade v exekučnej veci, v ktorej sa podľa navrhovateľa mal exekučný súd dopustiť nesprávneho

úradného postupu, nebola vykonaná žiadna žiadosť o stave konania alebo urgencia o pokračovanie v konaní, teda žiadne náklady spojené s takouto agendou navrhovateľovi v tomto prípade ani nevznikli.

Žalobca sa tiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným

zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych

oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať, resp. že u členov riadiacich orgánov navrhovateľa a jeho majiteľov boli vyvolané pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Náhradu nemajetkovej ujmy však nemožno priznať iba na základe abstraktných tvrdení účastníka, ktoré nie sú preukázané a konkretizované, napríklad minimálne špecifikovaním, aké podnikateľské postupy a aktivity boli postupom súdu ovplyvnené. Pocity fyzických osôb účastných na podnikaní právnickej osoby, ktorá si náhradu škody uplatňuje, sú podľa názoru súdu právne irelevantné. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z istiny a príslušenstva nie je podložená nijakými reálnymi skutočnosťami, či odôvodnenými výpočtami. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. V predmetnom konaní však nedošlo k porušeniu práv navrhovateľa, preto mu ani nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ teda nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu.

Súd má tiež za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu.

Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Nesprávny úradný postup môže mať teda za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom,

Teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim v tom smere, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupom, jeho majetok by sa nezmenšil. Keďže v danom prípade nebol preukázaný nesprávny úradný postup, ani vznik škody, nemôže tu existovať ani príčinná súvislosť medzi nimi.

Žalobca teda v konaní nepreukázal ani vznik majetkovej škody, ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, ani tú skutočnosť, že by zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prietahoch a napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou navrhovateľovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmov, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť odporcu za náhradu škody

a nemajetkovej ujmy spôsobené nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z., preto súd jeho návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastník, ktorý má úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania. Odporca si náhradu trov konania uplatnil, avšak nevyčíslil ich výšku a z obsahu spisu nevyplýva, aby mu nejaké trovy vznikli, preto súd vyslovil, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.